

ОСОБЛИВОСТІ ЗМІСТУ ПРОЄКТУ МОДЕЛЬНОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА «ТЕХНОЛОГІЇ», 5–6 КЛАСИ

Дмитро КІЛЬДЕРОВ, Тетяна МАЧАЧА, Володимир ЮРЖЕНКО, Дмитро ЛУП'ЯК

Проект модельної навчальної програми розроблений на основі нових дидактико-методичних підходів, а також з урахуванням недоліків чинної навчальної програми з трудового навчання для учнів 5 – 6 класів (2017 року).

Принципова відмінність презентованого проекту модельної програми навчального предмета «Технології» від попередніх навчальних програм технологічної освітньої галузі у цілісній реалізації компетентнісного підходу, який є базовою ідеєю реформування системи освіти, фундаментом розбудови Нової української школи та передбачає максимальне наближення процесу навчання до кожного учня.

Інноваційна структура і зміст програми відображають дидактичну систему, підґрунтям якої є культурологічна концепція змісту технологічної освіти [1, 2, 3, 4]. Відповідно до цієї концепції *зміст сучасної технологічної освіти* – це педагогічна модель соціального досвіду людства, який є тотожним за структурою, а не за обсягом, людській культурі, узятій в аспекті проектно-технологічної культури організації виробництва.

Проектно-технологічна діяльність як фундаментальне поняття змісту й процесу технологічної освітньої галузі цілісно відображена в модельній програмі, охоплює всі види людської діяльності (від появи задуму до повної його реалізації) у взаємозв'язку з чотирма елементами соціального досвіду людства: досвіду

пізнавальної діяльності – у формі адаптивної системи базових знань галузі; досвіду здійснення способів діяльності – у формі репродуктивних умінь діяти за зразком; досвіду творчої діяльності – у формі вміння приймати нестандартні рішення в проблемних ситуаціях; досвіду емоційно-ціннісних ставлень – у формі особистісно значущих смислів, цінностей, мотивацій.

Автори програми спиралися на класичні засади дидактики трудового навчання і технологій з її системністю, логічністю, доступністю, послідовністю тощо, провідниками якої є вітчизняні науковці – Д. Тхоржевський, В. Мадзігон, В. Сидоренко, О. Коберник та інші вчені. Інноваційною площиною формування змісту програми є культурологічна концепція змісту освіти, яка була розвинута в роботах В. Краєвського, І. Лернера і М.Скаткіна. У галузі технологічної освіти вона розкрита Т. Мачачею в численних публікаціях та в дисертації «Формування проектно-технологічної культури учнів основної школи в процесі трудового навчання» [3] і В. Юрженком у монографії «Методологічні підходи до визначення структури й змісту освітньої галузі «Технологія» в основній школі» [4]. Поеднання двох зазначених позицій синергетично реалізовані в інноваційній модельній програмі навчального предмета «Технології».

У програмі зважено розкривається і використовується понятійний апарат технологічної

освітньої галузі, чітко окреслюється її зміст. За програмою можна і потрібно розробляти якісні підручники, хрестоматії та іншу навчально-методичну літературу.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Мачача Т. С.* Теоретико-методологічні за-сади проектування змісту технологічної освіти. *Український педагогічний журнал*. 2016. № 3. С. 105–114.

2. *Мачача Т. С., Юрженко В. В.* Стратегії розвитку технологічної освіти в середній за-

гальноосвітній українській школі: наскрізність змісту і структури. *Український педагогічний журнал*. 2017. Вип. 2. С. 58–68.

3. *Мачача Т. С.* Формування проектно-технологічної культури учнів основної школи в процесі трудового навчання. *Дис... канд. наук*: 13.00.02. Київ. 2011. 233 с.

4. *Юрженко В. В.* Методологічні підходи до визначення структури й змісту освітньої галузі «Технологія» в основній школі: монографія. К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова. 2013. 409 с.

ПРОЄКТ МОДЕЛЬНОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОГО ПРЕДМЕТА «ТЕХНОЛОГІЇ», 5–6 КЛАСИ

Адаптаційний цикл технологічної базової середньої освіти

Авторський колектив:

Кільдеров Дмитро Едуардович, доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії і методики технологічної освіти, креслення та комп'ютерної графіки, декан інженерно-педагогічного факультету НПУ ім. М. П. Драгоманова.

Мачача Тетяна Святославівна, старший науковий співробітник, кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу технологічної освіти Інституту педагогіки НАПН України.

Юрженко Володимир Васильович, професор, доктор педагогічних наук, професор кафедри теорії і методики технологічної освіти та комп'ютерної графіки ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди».

Луп'як Дмитро Миколайович, учитель-методист, учитель трудового навчання комунального закладу «Навчально-виховний комплекс: загальноосвітня школа І–ІІІ ступенів – гімназія № 23 Вінницької міської ради».

2021 рік

У програмі реалізовані варіативний, модульний і лінійно-концентричний принципи структурування змісту адаптаційного циклу базової середньої технологічної освіти. Модулі для вивчення обираються закладом освіти із запропонованого в програмі переліку залежно від наявних потреб і ресурсів. Надається можливість вибору двох модулів на кожний рік навчання (по одному в кожному блоці програми) за межами поданого переліку – на розсуд учителя. Модулі можуть повторно вибиратися в 6 класі.